

ASZÁNTÚL

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR

Éves előfizetés	18 K.
6 hónapos előfizetés	10 K.
3 hónapos előfizetés	6 K.
1 hónapos előfizetés	2 K.
Postán külföldre	24 K.
Postán ideiglenesen	6 K.
Egyes szám ára	1 fillér.

Megjelenik minden nap, a 1917. évi
évi utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére sem vállal közt.

Előfizetők és hirdetősek a kiadóhivatalhoz forduljanak.

2. III. évfolyam 191. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 augusztus 22.

Wekerle Sándor miniszterelnök.

A hivatalos lap tegnapi száma rendkívüli kiadásban királyi kéziratokat közöl, melyek szerint a király Esterházy Mór grófot a miniszterelnökségtől felmenti és miniszterelnökké Wekerle Sándort nevezi ki.

Ezzel néhány nap alatt megoldást nyert a miniszterelnökválság.

A válság csak látszólag néhány napos keletű; voltaképpen a kormány kinevezésekor, a berendezkedés megkezdődött. Esterházy sokkal több idealizmussal és komolyabb ambícióval jött, hogysem azokat, akik legzajosabban vették körül, sokáig elviselhetette volna — a gyomra. Már a főispáni állások betöltése körül olyan machóságot kellett tapasztalnia, amelyet mindennek lehet minősíteni, csak izlésesnek nem. Aztán jött a Károlyi-párt extra külpolitikája, mely sehogyszem fedte a miniszterelnök álláspontját, de azért minden alkalommal igyekezett a külügyminiszterhez dörgölözni, hogy a komolyság látszatának tévessze meg a hiszékenyeket. Majd Vázsonyi tett a munkapárttal való együttműködésről és a választásokról teljesen önálló kijelentéseket. Betetőzte az egészet az a hazafiatalan és durva támadás, melyet a választójogi blokk Apponyi ellen intézett erőyes nemzeti tanügyi politikája kezdeményezése alkalmából. Esterházy hamarosan megcsömörlött felkapaszkodott jó barátaitól, közbejött betegsége is, ott hagyta tehát diszes állását — és bizonyonnyal egy csomó illúzióját is.

A nemzet sajnálattal látja, hogy annyi igazi jóindulat, nemes szán-

dék, alapos tudás és tiszta hazafiaság, amennyivel Esterházy nehéz időkben nagy feladatra vállalkozott, a mi fonák viszonyaink közt nem tudott érvényesülni.

Wekerle harmadik miniszterelnökségét bizalommal fogadja az ország. Kétségtelenül ő ma Magyarország legnagyobb tehetsége. Mint pénzügyi talentum, különösen nagy dolgokra van hivatva. Művésze a nagy politikának is, akinek nagy politikai múlt gazdag tapasztalatai állanak rendelkezésére. Egyénisége rekonszenves az egész pártok előtt, nincs lekötve semmiféle irányban s így kilátása van rá, hogy alkalmatlan kölöncök lerázásával képes lesz minden komoly és értékes elemet megnyerni együttes munkára a nemzet javára.

Wekerle összehívja a képviselőházat.

Apponyi távozásán.

Wekerle miniszterelnök az újságíróknak kijelentette, hogy a kormány demokrats programja marad a régi, de demokratább irányban még tágulni fog.

— A programbeli és a személyi státusz moridotta — marad, csupán Grats Gusztáv távozik és tárcáját én vezetem át. Marad gróf Hadik János is, akinek hivatalát át-szervezzük miniszteriummá. Meztartjuk a főispánokat is, a képviselőházat pedig szeptember első felében összehívom!

A politikai életnek nagy szenzációja, hogy Andrássy helyett Wekerle következett. Andrássy Gyula eljöttének okát nem a belpolitikában kell keresni. Hír szerint gróf Apponyi nem marad meg a kabinetben. A kulturminisztert nem pártpolitikai okok készítik távozásra, hanem a román nemzetiséggel szemben kezdett akciója, mert illetékes körök új nemzeti politikát kívánnak.

Hírek Vázsonyi és Apponyi távozásáról.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) Egy estilap értesülése szerint Vázsonyi és Apponyi eddig nem tettek kötelező ígéretet arra, hogy a kormányban megmaradnak. Vázsonyit az Esterházyhoz való személyes barátság indította arra, hogy belépett a kormányba, de most kérdés: marad-e? Egyébként a választójogi blokk e kérdésben ülést tart s határoz.

A Magyar Tudósító azonban illetékes helyről vett értesülés szerint megcáfolja azt a hírt, hogy a kormányban bármilyen személyi változás lenne. Sem Apponyi, sem Vázsonyi nem lépnek ki.

Éjjel jelentik, hogy az új kormány kinevezését a hivatalos lapban még nem közölhetik, mert Tóth János nem érkezett vissza Eberhardról Apponyi válaszával.

Vázsonyi utolsó két rendelete.

Budapest, aug. 21. (Saját tudósítónktól.) Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszterségének utolsó két rendelete most jelent meg. Az ügyességekhöz intézte mindkettőt.

Az elsőben előírja, hogy letartóztatás csak akkor rendelhető el, ha előreláthatólag szökés valószínűsége és súlyos büntetés eshetősége együttesen fennforog.

A másodikban elrendeli, hogy az eszantul kiszabandó büntetéseknel a törvényben megállapított értékhatarra nézve a fennforogó tényleges életviszonyok tapasztalatai érvényesítenessenek, hogy így enyhébb büntetés legyen kiszabható.

Esterházy bucsuzik.

Budapest, aug. 21. (Saját tudósítónktól.) Esterházy Mór gróf exminiszterelnök a kormány tagjainak megleghangos bucsulevelét intézett távozás alkalmából. Megköszöni a bizalmat, amelyet irányában tanúsítottak s örvendő, hogy programja távozásá dacára is győzedelmeskedni fog.

GLOBUS MÚINTÉZET

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

AUGUSZTUS HO
1-ÉN MEGNYILT.

TELEFON
49.

Nagyplac-tér.

Kugler ház.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-intézet, könyvkötészet és üzleti könyvgyár üzemét megkezdte.

Egyes szám ára 12 fillér.

Kereszténység és demokrácia.

Dr. Vucskios Gyula kanonok Szent-Isván napján nagyhatású beszédet mondott a székesegyhásban; ebből közöljük a következő igen aktuális és érdekes részletet:

Nagy átalakulások küszöbén állunk. Jel-szavak ropkódnak a levegőben, melyektől az emberek új életet, valami nagy csodát várnak, mely egyszerre jóvá teszi az országok mulasztását és hibáját. Leginkább a demokráciát, a demokratikus átalakulás szükségességét emlegetik. A józan értelemben vett demokrácia nem áll ellentétben Szent-Isván alkotmányával vagy evangéliummal, sőt tulajdonképpen abból származik az egyenlőség-gel, testvériséggel és szabadsággal együtt.

Mert hisz az igazi demokrácia annyit jelent, mint a nép érdekeinek szolgálata, a kormányzásnak az a formája, mely főleg a nép jólétét tartja szemel előtt és a jogok gyakorlását a nép számára is biztosítja. És pedig a kereszténység szellemével nemcsak nem ellenkezik, hanem egyenesen annak a következménye.

Mi ugyanis hívő lélekkel valljuk, hogy Isten teremtményei vagyunk, hogy Krisztusban egymással testvérek vagyunk, hogy halhatatlan lelkünk van és ezért igenis kívánjuk, hogy emberhez méltó sorsa legyen mindenkinek és kívánjuk az emberi természetben gyökerező jogokat mindenkinek számára. Ez magának az Isten fiának tanítása és ennek megvalósításáért küzd és áldoz az egyház két ezredév óta. De ebből korántsem következik az, amit az igazító sajtóháló kiabál, hogy most már le minden renddel, szabad bevenni az ablakokat és kirakatokat, felesleges többé minden hatóság és kormányzó hatalom, király és hadsereg. Krisztus igenis mindenkinek számára jogot szerzett, az ő megváltó működése, keresztváltása óta jogunk van Isten Atyánknak szólítani, kinek mindnyájan gyermekek vagyunk; de ugyanez a Krisztus határozottan megparancsolta, hogy „adjátok meg a mi a császárnak a adóit” és azt követelte, hogy engedelmeskedjünk az Istenről rendelt feljebbvalóknak.

Nem tűnik-e fel nektek, hogy azok a valjak legbanagosabbak az ilyen kétséssé vált jelszavakat és frázisokat, akik Istent nem hisznek, akik az embertől a lelket is eltagadják, akik az embert az állatokkal állítják egy sorba és ennek következtében az ember rendeltetését a föld karában, az őrési élvessetekben keresik és akiknek így fogalmuk sem lehet a halhatatlan lélekkel bíró ember méltóságáról és az őt megillető jogokról? Az ilyenek nem lehetnek a nép igazi barátai, akárhogy verik is a mellüket. Hanem az ilyenek csak azt akarják, hogy a zavarokban halálhosszúak, hogy fellegessék a fő megféltelen szenvedélyeit, hogy a zűrszavakban ősi jogokat lábba tiporjanak, jogos tulajdonát elraboljanak, az egyház működését megbontsák, a vallást az iskolából és a község minden teréről (astán majd a magánéletből is!) kisorsítsák a végre az egyenlőség és demokrácia nevében nagyobb zsarnokságot teremtenek, mint a legsötétebb rabszolgaság volt.

Nekünk, hívő keresztényeknek felesleges hangosztatni és ütölni a mellüket, hogy ilyen meg olyan népbárátok, demokraták vagyunk. Mi, mikor a nép javán dolgozunk, fáradozunk, azért áldozatot hozunk, templomokat építünk, iskolákat, kórházakat, árvaházakat állítunk, népjóléti intézményeket létesítünk és a nép jogainak megvalósítását követeljük...

unk keresztény kötelességünket teljesítjük. Erre irányultak már Szent-Isván legelső törvényei is, amelyek védtek a szegényt és elnyomottat.

Nem az alkotmányban vagy az evangéliumban van tehát a hiba, hanem az emberekben. Ha senki sem akarna más megkötésével nyaraskodni; ha nem törekednének annyian kiszorítani, kiűzölni a népet;

ha nem butítanék pállókával a népet; ha nem rontanék annak lelkét testét pülsőkánál is jobban élő mérregegyel, erkölostelenséggel, piszkos ponyvatrodalommal és szeszoyis lapokkal; akkor igenis jólétet élvezhetne a nép, haladhatna a műveltségben és tudás a kő javára, a haza javára gyakorolni a háboruban vitősséggel kiérdemelt jogait és kötelességeit.

Ember Géza főispán kinevezése.

A hivatalos lap vasárnapl száma közölte a királyi kérészet, mely Ember Géza táblabíró Nagyvárád főispánjává kinevezte.

A belügyminiszter erről a város közönségét a következő leiratban értesítette:

Ő császári és Apostoli királyi Felsége az 1917. évi június hó 14-én kelt legfelsőbb elhatározásával Cziffra Kálmánt Nagyvárád thjf. városi főispáni állásától buzó és eredményes szolgálattal elismürése mellett saját kérelmére felmenteni és egyben tekintettel a jelenlegi rendkívüli háborus viszonyokra legkegyelmesebben megengedni másodtatott, hogy a főispáni teendőkre tovább ellátásával mindaddig megbizassék, amíg utódja ki nevesítik, illetőleg a főispáni teendők ellátásáról esetleg másképp történik intézkedés.

Erről a város közönségét assal értesitem, hogy Ő cs. és ap. királyi Felsége az 1917. évi aug. hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésünkre Ember Géza itélőbírói bíró cím és jelleggel felruházott törvényeséki bíró Nagyvárád thjf. város főispánjává legkegyelmesebben kinevezni másodtatott.

Budapest, 1917. aug. 18.

Ugron.

Hatek izgalmas küzdelmei után nevezte ki Ölelség Nagyvárád város főispánjává Ember Géza táblabíró. Egyelőre még nem higgadt le a forrongás, amely az ő jelöltsége körül keletkezett, de a kinevezés után számol mindenkinek assal a tényrel, hogy a kormány bizalmának letéteményesét Ölelsége kinevezte, tehát az elleuveléseket sem párt-politikailag, sem eszményileg nem honorálta a korona. Most következik a munka időszaka az azok, akik politikailag voltak ellene kinevezésének, az ellenőrzés díszes és ház-nos szerepében bírálhatják az új főispán cselekedeteit.

Ember Géza főispán a város fejlesztésének nagy munkájából derekasan ki akarja venni részét. A bírói székéből hozza magával az igazság szeretetét, a munka megbecsülését.

Az új főispánt a királyi kérészet megjelenése óta az üdvözlések tömege kereste fel levélben, sürgönyben, telefonon és élőszóban. Először a városi testvérelők fogyasztási szövetsége jelent meg Jurcsokay Barna pénzügyi tanácsos vezetésével a felajánlta a díszelőki állást, kérve jóakarátát a szö-

vetkezet számára. Ember Géza főispán kezesetlen szavakban köszönte meg az üdvözlés szives szavait, a díszelőkséget elfogadta és a ma éjjeli budapesti utjával kapcsolatosan a szövetséget ügyeiben való eljárását is kiállításba helyezte, ami nagy örömet keltett a küldöttség tagjai között.

Esenkivül a bírói testület, a bírósági jegyzők, a táblabírók, bizottsági tagok, a politikai pártközlőmség nélkül kerakodók, iparosok, bankhivatalosok jelentek meg Ember Géza főispánnál és szerezve kivánsaikat fejezték ki előtte.

A Tiszántul munkatára beszélgetett Ember Géza főispánal a legközelebbi teendőről.

— Ma éjjel — mondta Ember Géza főispán — Budapestre utasom és Ugron Gábor belügyminiszterrel tanácsosom a beiktatás napjáról és a teendőről. A beiktatás közgyűlés napját csak hasasrkéséson után tessék ki. Az a kösítés, hogy szeptember vagy augusztus 30-án lesz a beiktatás, csak kombináció. A beiktatáson mondom el programbeszédem, amelyben munkára hívom fel a város minden polgárát és békét ajánlok a kormányt támogató pártoknak ép úgy, mint ellenfeleinek, mert én nem politikát jöttem csinálni, hanem a város érdekeiért minden erőmmel és tudásommal dolgozni és közreműködni. A kérdés már eldőlt és én nem tartok haragot, mikor arról van szó, hogy a legszentebb közérdeket kezet nyújtsak mindenkinek, aki szereti ezt a várost és kívánja annak előhaladását, prosperálását, boldogulását. En a polgárság érdekeiért mindent megteszek.

— Az üdvözlések tömege és szelvényes hangja meghatott és nagy lelki örömet szerzett nekem. Esetem eddigi munkájának eredményét látom ebben és azt a bizalmat, hogy amihet most kezd, abban nekem sok sok szeretet és jószág segít mindenfeől. Mert a szeretet az, amely világot mozgat és nekem is erőt ad. Hálás vagyok mindenkinek, aki sorával felkeresett, non possum dicere verbis, de érzem, hogy megértettek engem. S jól esik, hogy valószínűleg Vázzony Vilmos miniszter is résztvesz beiktatáson.

Ember Géza főispán az éjjel Budapestre utazott.

Fürdő ruhák lüster és kretonból.
Fürdő tricók és uszó nadrágok.
Fürdő kalapok és cipők.
Fürdő köppenek és lepedők.
Utazó cikkek. Kosarak, bőröndök.
Mosó kelmék. Grenadinok és selymek.

Legnagyobb választék! Olcsó szabott árak!

CZILLÉR IMRE
Nagyruháza, Nagyvárád.

Dühöng a XI. Isonzo-csata.

Két nap alatt 5600 fogoly, 30 géppuska.

Olasz harcok. *Budapest, augusztus 21.* (Hivatalos.) A 11-ik Isonzo-csata teljes erővel folyik. Az ellenség mindent elkövet, hogy a 10 véres csatából győztesen kikerült védelmünket megtörje. Ez a Juli-alpokról az Adriáig terjedő csatater egyetlen pontján sem sikerült neki. A 70 kilométer hosszú vonal északi szárnyán, a Vrsic- és Kiri-szakaszon az olasz támadás a sziklás területnek megfelelően egyes lökésekre bomlott, amelyeket mind simán visszavertünk.

Azzától délre és Canaletól keletre új erők harcbevetésével az ellenségnek sikerült arcvonalunkat kissé visszaszorítani. Az olasz támadást Vrh-nál felfogtuk, miután egyes osztagaink a teljes bekerítésig megtartották állásukat és azután a támadókön át vonultak vissza.

Desola és Wippach között éjjel-nappal tartó harcokban egyik támadás a másik után meghiúsult. Hősiesen védelmezett vonalainkon különösen kitüntette magát a dicsőséges 1. repülők dandár, amely Alsó- és Felső-Ausztriából nyeri kiegészítését. Épily eredményesen küzdöttek a Karst-fensík derék védői is. Itt a szétrombolt Selo falu meghódítása az egyetlen helyi siker, melyet az ellenség ezer és ezer embernek feláldozása árán el tudott érni. A két csatánapon több mint 5600 fogoly és 30 géppuska maradt kezünkön.

Arzierótól északnyugatra a második tiroli császárvadászezred osztagai és rohamjárói 4 tisztet, 95 főnyi légénységet és 1 géppuskát hoztak magukkal az olasz árkokból.

Keleti és délkeleti harcok. *Budapest, augusztus 21.* (Hivatalos.) A helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

„Jól állunk a Karszton.”

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) A sajtóhadiszállásról jelentik este: A XI. Isonzo csata eddigi heves bevezetése szerint a harcok súlypontja a Karst fensíkon van. Jól állunk.

Michaelis a pápa békejavaslatáról.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Birodalmi gyűlés főbizottságában Michaelis kancellár ma nyilatkozott a pápa békejavaslatáról. Elismerte a pápa ajánlatának nemes charit, hangsúlyozta a németek létezőjét, amelyet ellenségei nem értenek meg, de kijelenti, hogy XV. Benedek pápa javaslatáról csakis szövetségeseikkel való beható tárgyalás után mondhatnak véleményt. A felszólalást vita követte.

Robbanás 340 halottal.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) Montrealból jelentik: A quebeci nagy robbanószergyár légberöppült. Héremszázan eltűntek. 40 embert a légnyomás ölt meg a hazakban. (Reuter.)

Tárgyalások a pápa békejavaslatáról.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) Az Est közli: A Morning Postnak jelentik Washingtonból: Wilson udvarias formában visszautasítja a pápa békejavaslatát. Amerika ellenzi a békét, amíg Németország folytatja a buvárhajóharcot.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) A Matin jelenti: Ribot a kamara legközelebbi ülésén megadja a francia kormány válaszát a pápa jegyzékére.

A Secolonak jelentik Pétervárról: Az ideiglenes kormány kijelentette, hogy a pápa jegyzékét jóakarattal átvizsgálja. A kormány ugyanazt a célt követi amit a pápa: a becsületes béke megteremtését akarja.

Összeesküvés a cárárt.

Budapest, augusztus 21. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Carsskoje Selóban nagy összeesküvésnek akadnak nyomaira. A házkutatások alkalmával autókat, gépfegyvereket, lőtényeket, telefonkészülékeket találtak. A cári kastélyba rejtett telefonhuzalok vesettek. Esévt vitték el a cári családot Tobolszkba.

Verdun előtt tart a harc.

A német tüzéség dicsérete.

Berlin, augusztus 21. A nagyfőhadiszállásról jelentik:

Egugali harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornok hadserege. A flandriai és Arre-arcvonal egyes szakaszain időnkint erős pusztító tüzéséssel kívül nem volt nagyobb harci tevékenység.

A német trónörökös hadserege. A Verdun előtti csata első napja a franciákra nézve ugyanolyan lefolyású volt, mint a nagy angol támadások Flandriában július 31-ikén és augusztus 16-án. Az anyagokban való fölény és az embereknek minden tekintet nélkül való tömeges harcbevetése nem tudták megtörni a német harci erőt. A támadás meghiúsításával több mint 20 kilométernyi arcvonalon csekély helyi eredmény áll szemben.

Augusztus 11-én kezdődött a hatalmas tüzéségi előkészítés, a nagy támadáshoz, amelyet Anglia parancsára Franciaország hadserege tegnap végrehajtott. Az ellenség erős tüzéségi tüzésével, amely a támadást megelőző utolsó órákban a végsőkig fokozódott, állásukat az avcourti erdtől a Gaurieres erdő keleti széléig nagy pusztító töltésűvé változtatta.

20-ikén kora reggel a francia gyalogság erős támadó tömegekben az előretolt tüzéség védelme alatt mélyen tagozva tört előre. A fekete és fehér franciák sok helyen behatoltak védelmi sorkákba, amelyben minden előretett lépést súlyos áldozatok árán kellett kiűzdeniük harcoló csapatainktól. Elkeseredett közelharc és erőteljes ellentámadás az ellenséget majdnem mindenütt visszavetették. A hatalmas harc egész nap ide-oda hullámzott. A Meas nyugati partján csak a Monthomme magaslat és a Bois de Corbeau déli szélé maradt a franciák kezében. Állásaink közvetlenül a hegyek északi lejtőjén fekszenek.

A keleti parton még kevésbé tolódott el a harci vonal. A 344-es magaslaton Sannogtux-tól délre és a Fossé erdőben az ellenség némi lért nyert.

A hadvezetőség rendszabályai fényesen beváltak. A példás kitartással és vitézséggel küzdő gyalogságon kívül sok elismerés illeti a tüzéséget is, melynek megsemmisítő tüzésével az ellenséges előmozdulatokat és a támadáshoz való felvonulást érzékenyen akadályozta és szelvények kiemelkedő része volt az eredményes védelemben.

A többi fegyvernem különösen az utászok és a repülők is nagyban hozzájárultak a nap sikeréhez. A francia gyalogság vesztesége a tömegek harcbevetéséhez képest rendkívül súlyosak. A Verdun előtti csata még nem ért véget. Ma reggel az arcvonal sok pontján új támadások lobbantak fel.

A vezérek és a csapatok bíznak a kedvező befejezésben.

26 ellenséges repülőgépet lelőttünk. Mi 5 repülőgépet vesztettünk.

Keleti harcok.

A Dünától a Dunáig a helyzet változatlan.

Ludendorff, első fővezér.

Egy Rákóczi-uti padlás rejtéelye

**Egy fiatalember tragédiája. Gyilkosság vagy öngyilkosság?
A kicserélt revolver.**

Tegnap délután fél 3 órakor telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a Rákóczi-uti 35. számú házban egy fiatalember öngyilkosságot követett el.

Zilahy Antal rendőrfelügyelő Nemes Áron dr. tisztiorvos, Dianss István ügyeletes detektív társaságában szonnel kivonult a helyszínre, ahol a kertben levő padláshelyiségben vértócsában megtalálták Szelecsán József 17 éves posta és távírdai műszerészgyakornok holttestét. Baloldalán egy rozoga revolver hevert.

Dr. Nemes Áron tb. főorvos megvizsgálta a fiatalember hulláját. A baloldali harmadik és negyedik borda között 12 mm. hosszú és 10 mm. széles sebet állapított meg, amely valószínűség szerint lövés ujján eredt, azonban a seb körül pörkölés nyoma nem volt található. Zilahy rendőrfelügyelő meglepődve tapasztalta, hogy a holttest mellett talált revolverből lövés nem történt, a revolver teljesen üres volt, a kilőtt golyó hüvelyének nyoma sem volt sehol, bár a padlást, ahol a holttestet találták, alaposan felkutatják. Csak az egyik sarokban találtak két használatlan lövedéket.

Időközben megjelent a helyszínen János Gyula tb. főkapitány is Vass Károly és Bott György detektívek társaságában, majd később Malicska Géza dr. vizsgálóbíró is, akit értesítetnek a rajtélyes esetről.

Kihallgatják az udvarbelieket, akiknek az előadásából a következőket állapították meg:

Szelecsán József barátja volt a Rákóczi-ut 35. számú ház egyik lakójának, Gábor János Károly nevű fiának, aki 19 éves kereskedelmi iskolai tanuló. A Szelecsán fiu száll a Tilinkó-utca 10. szám alatt laknak mégis gyakran barátjánál aludt, így az elmúlt éjszaka is. Az udvar hátsó részében, amely a vasuti vonalig nyulik fel és vete ményes kertből áll, van egy szén. Ennek a padlásán szokott aludni a Gábor fiu, hogy éjjelenként a vatemányra vigyásson. Az éjszaka Szelecsán József is veles aludt.

Tegnap délben egy óra után Szelecsán ismét ellátogzott Gáborékhoz. Nem látott rajta, hogy lelkiállapotában változás történt volna. Csak éppen azt mondta neki, hogy nemsokára Romániába megy hadimunkára. Beszélgetett velük, Gáboréval és a fiával, majd később kiment az udvarra. Később feltűnt a Gábor fiának — amint a bizottság előtt elmondotta — Szelecsán József távolmaradása, kiment az udvarra, a kertbe, de nem találta. Gyanút fogott a egy kötélben (létra vagy lépcső nincs) felereszkedett a padlásra. Rémülten

tapasztalta, hogy Szelecsán ott fekszik véres mellet a padlás padosátán. Szaladt és a közelről rendőrséget az öngyilkosságról.

A holttest mellett talált rajtélyes revolverre nézve senki sem tudott felvilágosítással szolgálni. Gábor Károly azt állította, hogy a revolver a Szelecsáné. Egy udvarbéli család azt vallotta, hogy hallott valami revolverdörrenést, de nem tudta, hogy mitől és honnan ered.

A holttestet beszállították a hullaházba, a vizsgálóbíró elrendelte felboncolását, ami rajtély kiderítése végett szükséges, mivel nem bizonyos, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt. A boncolást ma délelőtt tartják meg.

Gábor Károlyt a rendőrségben újból kihallgatták a délután folyamán, amikor kihívta előbbi vallomását. Elmondta, hogy mikor az öngyilkosságot felfedezte, a fiu mellett megtalálta az édesapja revolverét, amelyet ő szokott a padláson tartani, mivel szüksége volt rá az éjszakai kerti felügyeletknél.

Megjegyezték, hogy baja támadhat a dologból, hogy a Szelecsán fiu éppen ezzel a revolverral lett öngyilkos, továbbá, mivel fegyvertartási engedélyük nincsen, egy pörköccel együtt felkapta és lakásukba vitte. De hogy a másik revolvért amely állítólag a Szelecsáné és használva sem volt, ki tette a holttest mellé, azt nem tudja.

Különös és természetellenes a revolver helyzete is, amelyben a holttest mellett fektett, ugyancsak a sarokban talált két lövedék is.

A nyomozást a legnagyobb apparátussal folytatják. Gábor egyelőre őrlatba tartják, miután vallomása ingafosó, azonban a nyomozás adatai szerint semmi oka sem volt a barátja meggyilkolására, így valószínűleg rövidesen szabadon bocsátják.

Szelecsánál semmiféle levelet sem találtak, amiből öngyilkosságára lehetne következtetni, szóbelileg sem említette senkinek.

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS
kelmefestő, vegytisztító és gősmosógórában
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi fizet 14—69.

Malatinszky főispán a naggyváradai lisztviselőkért.

Küldöttség a kormányhoz.

A naggyváradai közszolgálati alkalmazottak a legutóbbi napokban Siket Traján posta-távirda főigazgató kezdeményezésére elhatározták, hogy a nehéz beszerzési viszonyokra való tekintettel az előrangú élet-szükségleti cikkek beszerezhetősége érdekében közös beszerzési szövetséget alakítsanak. A mozgalom a naggyváradai közszolgálati alkalmazottak körében élénk helyesléssel találkozott és a közös beszerzési szövetséget meg is alakult. A naggyváradon levő összes posta alkalmazottakat, az összes vármegyei, pénzügyi és felmérési alkalmazottakat, sőt csatlakozott a Máv. alkalmazottainak egy része is.

Előzők Siket Traján főigazgató lett, a kinek a már régi idő óta működő postás szövetséget részén nagy tapasztalata és hozzájárulása is van. A szövetséget főleg négy főle támogatású, előrangú cikk beszerzésére és a tagok között való méltányos szétosztására alakult u. m. buza, burgonya, fa és aszradék. E négy élet-szükségleti cikk beszerzése azonban ma a legnagyobb akadályba ütközik, például a buza beszerzése ugyancsak Naggyváradon ma majdnem lehetetlen. A rendelkezésre nem álló anyagi eszközök, a szükséges szállítási igazolványok hiánya mind mintegy lekérdőrejtőnek látszó akadály áll a szövetséget elé.

Es akadályok kértették a szövetséget vezetőjét első sorban Siket főigazgatót arra, hogy a közszolgálati alkalmazottakat annyira megígért jóindulata támogatását keressék és ezért elhatározták a szövetséget, hogy küldöttségileg járul a kormány elé.

A küldöttség: Fráter Barabás alispán, Siket Traján főigazgató, Lukács Odón polgármesternyertes és dr. Bolkis Győző posta táv. titkár, a szövetséget ügyvezető igazgatója a tegnap délelőtti pesti vonattal utaztak fel Budapestre és a mai napon jelennek meg Mezősegy miniszternél és Hadik János grófnál, a Közelítő Hivatal elnökénél. Fráter alispán és Lukács polgármesternyertes Bihar megye illetőleg Naggyvárad város különleges kérelmében is el fognak járni, de az utasás célja kifejezetten a naggyváradai közszolgálati alkalmazottak helyzetének és megélhetési viszonyainak javítása, illetőleg a kormánytól ez irányban való kérelmek előterjesztése lesz.

A küldöttség vezetőjét Malatinszky Lajos Biharvármegye főispánja vállalta magára, aki már vasárnap felutazott Budapestre és a küldöttséggel ott fog találkozni. A főispán a legnagyobb előszékenyességgel vállalkozott arra, hogy a több ezer naggyváradai közszolgálati alkalmazott méltányos kérelmeit a küldöttség élén kormánya elé terjesse és minden remény meg van rá, hogy a kérelmek teljesítése elől ép ezért a kormány nem is fog elárkózni.

Lorber Bernáth modern gépekkel berendezett

ékszer és aranyáru készítő műterme

f. évi augusztus 1-én Nagy Sándor-u. 2. sz. a. megnyilt.

Nagyvárad bucsuja dr Cziffra Kálmán főispántól.

As a tisztelet és szeretet, amelyvel Nagyvárad egész községe dr Cziffra Kálmán főispán személyét körül vette, a város törvényhatóságának júliusi közgyűlésén jutott kifejezésre, midőn a közgyűlés mély sajnálattal vette tudomásul távozását a közsönetének kifejezése mellett érdemeit jegyzőkönyvébe iktatta, egyben pedig arcképének megfestését határozta el.

A törvényhatóság ezen határozatához képest, most, midőn dr Cziffra Kálmán a főispáni széket utódjának átadja, Rimler Károly polgármester és Lukács Ödön főjegyző meleghangú bucsulevelet intéstek dr Cziffra Kálmánhoz, amelyben hűen adják vissza szokot az érzelmeket, amelyek a város lakosának minden egyes tagját elöltik.

A bucsulevél szövege a következő:

Méltóságos Főispán Ur!

Őszinte sajnálkozással vette tudomásul a törvényhatósági bizottság, hogy a politikai viszonyok változása folytán Méltóságod díszes főispáni állásától megváltik.

Nagy elismeréssel szemlélte a város községe azt az odaszó búzalmát, amelyet Méltóságod a város közügyének előbbrevitelében kifejtett, meleg együttérzéssel követte a háború okozta szociális bajok enyhítésére irányuló fáradságában, s lelkes ragaszkodással szegődött azon társadalmi aktiók szolgálatába, amelyeket Méltóságod szociális érzéssel, ősz szívvel indított meg, értelmében világával vezetett, s jövőbe látó szemmel irányított.

A város községének a hozzá érkező érzelmében igaz ragaszkodással osztozik a város tisztikara is. Háláit szívvel gondol arra a jóindulatra és szeretetre, melyben Méltóságod részesítette, s amelyből fogva a hozzá érkező érzelmek enélkül egészen magához kapcsolódtak.

A város társadalmát egészében átható a tisztelet, szeretet érzése nyilatkozott meg a törvényhatósági bizottság határozatában, midőn Méltóságodat kiváló működésért köszönetet szavazott, érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette, s egyesre kimondotta, hogy érdemei községének, s nehéz időben fáradságos munkával kiérdemelt hálás elismerésnek maradó jelé gyanánt Méltóságod arcképét díszterem számára megfesteti.

A város a följánai, melyeket történeti könyvébe az elismerés fűs, s az igaz érzelmek írt meg, bizonyítékai Méltóságod kiválóságának.

As elválás alkalmával a város községe a polgári megbecsülés és szeretet az őszinte jelet, közéleti érdemeit háláan adja Méltóságodnak osztrák, s arra kéri, hogy azt a kapcsolatot, amelyet az igaz érzelmek teremtet meg mindkét részről, továbbra is fenntartani méltóztatessék.

Kelt Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1917. évi július hó 12 én tartott ülésében.

A város községe nevében:

Lukács Ödön, Rimler Károly,
főjegyző, polgármester.

Szurmay honvéd miniszter és Lukachich tábornok üdvözlése

A polgármester táviratai.

A királyi kegy alig pár nappal ezelőtt a magyar kir. honvédség két kiváló vezető tagját: Surmay Sándor honvédelmi minisztert, valamint Lukachich Géza tábornokot a Mária Terézia rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Szurmay Sándor, aki mellette a honvédelmi miniszterium vezetőségét átvette, a világháborúban derékasan megmutatta magasabb katonai kiválóságát, s az utolsó szorost a tulajdoni orosz erővel szemben fényesen megvívta s ezáltal hálára kötelezte a magyar nemzetet.

A jelen tábornok nem ismeretlen Nagyváradon a városunk előkelő köreiből abból az időből ismeretes, mikor mint honvéd ezredes Nagyváradon állomásozott s rokon-szevasv egyéniségével tiszteletet és szeretetet vívott ki.

Lukachich Géza tábornokhoz pedig azon a réven fűz bennünket a tisztelet érzése, hogy a vités tábornok annak a hős honvédtudostálynak a parancsnoka, amelynek keretében már oly hosszú idő óta bímulatra méltó heróikussal küzd az olasz harcok a nagyváradi és bihari fiukból álló 4. honvédgyalogság.

Ezek a momentumok szolgáltak alapul arra, hogy Nagyvárad város községe és tanácsa nevében Rimler Károly polgármester a két kiváló főfiat, ritka kitüntetésük alkalmából táviratban üdvözölje.

A polgármester Surmay Sándor honvédelmi minisztert a következő táviratban üdvözölte:

Nagyméltóságú
Szurmay Sándor honvédelmi miniszter
urnak
Budapest.

Nagyvárad város községe, melyhez Nagyméltóságod: anyai és oly sok régi meleg szőlő fia, a Nagyméltóságod iránt érzett régi szeretettel áthálva, értesít a Nagyméltóságodt ért azon kitüntetés királyi kegyéről, hogy ő Felsőke kegyelméből gyalogsági tábornokká neveztetett ki és a Mária Terézia rend lovagkeresztjét nyerte el.

Midőn az alkalmából a város községe és tanácsa nevében legteljesebb és örömlibesebb szeretetkíválatomat fejezem ki Nagyméltóságodnak, — egyben isten áldását kérem a haza és mindanyáruk érdekében kifejtendő további működésére is.
Nagyvárad, 1917 aug. 20.

Rimler Károly s. k.
polgármester.

A Lukachich tábornokhoz intézett üdvözlő távirat szövege pedig a következő:

Nagyméltóságú
Lukachich Géza tábornok urnak
Tábori posta 417.

Nagyvárad város községe és tanácsa nevében örömmel üdvözölte Nagyméltóságodat abból az alkalmából, hogy ő Felsőke kegye a Mária Terézia rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Szolgáljon a kiváló tehetség és tudás ezen legfelsőbb elismerése büszkésül a jövő nagy feladatainak kivívásához.
Nagyvárad, 1917 aug. 20.

Rimler Károly,
polgármester.

A bross-divat.

Ujból divatba jött a bross még pedig a legnagyobb formában. Valamikor régen, anyáink hordták a kis brossokat, amelyeken ismeretlen urak és hölgyek arcképei díszeltek.

A háború minden brossot felelevenített, a Párisban dúló brochsok eljutottak hogy hogy nem, semleges utakon, hozzánk is. Itt vannak a nagy, nagyobb, legnagyobb brossok, elfáétesontra égetett, karcolt idilli jelenetek, üvegbe festett pástoraók, porcelánra kézzel festett 20—40 koronás díszbrossok, de vannak egyszerű szines nyomásuk is, egy koronától négyölv. nig.

Nem természetesen, hogy mert párisi, hát kapkodják, veszik és elől bekapcsolják a drága francia szemetet, amelyet lehet, hogy német élelmesség kiált ki franciának. Ugy élnek a mi asszonyaink és leányaink, mintha nem volna háború, mintha a volt béke levegője venne körül minket, s míg a francia miniszterelnök azt harsogja, hogy míg a harcok ezen érzéssel esnek el a katonák, szóba se állnak velünk, addig mi szívesen fogadjuk a legutolsó párisi divatot is, a legszegeletetőt, és szívesen adjuk oda izlésonket és pénzünket. Hit nem mulatságos ez?

Szent-István napja

A Gyermekebarát Napközi Otthonában.

Kétszázhatvanegy gyereknek tartottak ünnepélyt a nyári szünet mellett, a Gyermekebarát Napközi Otthonában.

As ünnepélyt a Himnusz nyitotta meg, mely után Czibere István honvéd őrmester vezetésével az összes csoportok s'került tornagyakorlatot mutattak be. Néhány szavajatot is hallottunk. Gárdonyi Gévának egy kis háborús költeményét Horváth Mária Gizella polg. isk. tanítónő betanítása után Káljai Erzsébet szavalta. Mintha az itt is oly számosan levő hadiárva érzését tolmácsolta volna az éket már is jótékonyan felkaroló, áldozatrakász községnek:

Kenyér, ha kell, egy egész nemzet adja,
Ha sirok is, mindig lesz, aki meghallja.
Bárki is az, ha karjait kitarja:
Krisztus szívére borul minden árva!

Majd a csoportok vezető tanítónőjükkal külön külön felvonultak a község elé s szobából szobá körjárdásokat mutattak be. — Gólián Ilona, Horváth Mária Gizella, Lukacs István csoportjainak kétfős körjárdásai, kedves énekes szövegükkel s a gyermek szeg vidám kövesien játékával a résztvevők melegegységben gyönyört, élvezetet keltsit. Piujer Emma óvónő a kicsinyek játékát hagedűkiséret mellett mutatatta be, toteselő volt csoportjának énekes gyermek tornája. A műsort Tordai Molnár Gézának a Napközi Otthon növendékei számára írt és zenésített kedves, szép indulója zárta be s a gyermekek vidám délutánjának örömet Benedek cukorkabereskedő tartotta, aki a gyermekek mindegyikének cukrot juttatott. Zugó „eljea” volt ére részükre a köszönet. A község szívesen — elismeréssel az egyesület áldozatkészrege és a vezető tanítónő fáradságos, de szépsikerű munkája iránt — széjjelossított s a jövedvő gyermekszeg is elhagyta a Rudey kertet.

A gyermekek ellátásáról Tordai Molnár Géza és Reisman Mórné gondoskodik.

**Legújabb füzöket legolcsóbban
Kosztienbaum Juliskánál**
lehet beszerezni
Rákóczi-ut.(Korona gyógyszertár mellett)
Leibchenek félárban.
:: Telefonszám 827. ::

A nagyváradai demokrata párt megalakulása.

A nagyváradai demokrata párt vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta megalakuló közgyűlését a „Panonia” téli kertjében.

A megjelentek sorában ott voltak: Ember Géza főispán, Keres L. Miklós kuriai bíró, dr. Moré Pál táblabíró, Pásztor József máv. főellenőr, dr. Szöllőssy Gyula, Stachó Károly, dr. Gyenge Béla, Kelényi József bíró, dr. Popper Áron, dr. Friedländer Sámuel, Juricskay Barnabás, Pásztor Bertalan, dr. Kotsó Jenő stb.

Az egybegyűltekből dr. Láncai József intézett néhány üdvözlő szót.

Javasolta, hogy az alakuló gyűlés elnöke Juricskay Barnabás várossz. adó és pénzügyi tanácsostól választásuk meg.

Juricskay Barnabás elfogadja az elnöki széklet a felkérte dr. Dési Gézát, hogy az orsz. demokratapárt megbízásaitól, a demokrata párt programját ismertetni sziveskedjék.

Zugó éljenzések közben állott szófarsz dr. Dési Géza, a hatalmas beszédben fejtegette ki a párt programját.

Juricskay Barnabás elnök közönetet mondott dr. Dési Gézának beszédéért és határozással kimondta, hogy a nagyváradai demokrata párt megalakult. Ajánlotta, hogy a párt elnöke dr. Friedländer Sámuel válasszák meg. — Javaslat a gyűlés elfogadva, dr. Friedländer Sámuel átvette az elnöklést és megalkotották a tisztikart a következőleg:

Társelnökök: Büdér József, Juricskay Barnabás (a ki pár hete még a radikális pártba lépett volt de a munkapártból, melybe viszont a 48 szektől lépett át), dr. Láncai József. — Alelnökök: Gitye József, Löwenstein Zsigmond, Weiss I. Miksa. — Főjegyző: Pásztor Bertalan, jegyző: Ecsényi János, dr. Fényes Sándor, dr. Fráter Kálmán, dr. Reisman József, Ullmann Ábrahám.

Ezre 5 órakor a partizanszerűség dr. Dési Géza tiszteletére a „Fekete Sas” éttermében társas lakomát rendezett, amelyen Ember Géza főispán is részt vett.

HIREK

* **Gróf Széchenyi Miklós a királyi audienzián.** Gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök résztvett a Szent István napi ünnepi körmenetben, mely után a királynál külön kihallgatáson jelent meg. A megyéspüspök tegnap érkezett vissza Budapestről.

* **A király a Szent István napi körmenetben.** Budapestben nagy fényes ünnepelték meg Szent István ünnepét. Az ünnepre megérkezett a király is a megérkezése után a vár kapujánál vorult a fel foglalta a részére felállított trónt. Rövid ideje után megalkult a menet a elindult a koronázó Mátyás templomban. A menetet díszszínpad nyitotta meg, a koronaőrök kettes sorfala között vitték a Szent János ereklyetartóját. A Szent Jobbot a püspök kísérték követve, akiknek sorát a hercegprímás zárta be. Ezután haladt a király lassan menetben. A Mátyás templomban mise volt, a misét a király az imaszólyra térdelve hallgatta végig a arany-argyú imakönyvből hangon imádkozott. A mise után Amon Pál kalocsi kanonok mondott szent beszédet, mely után a király az udvari méltóságok és a kormány tagjai kíséretében elhagyta a templomot. A utronalon felállt óriási tömeg zugó éljenzéssel a kendő lobogtatással köszöntötte az uralkodót.

* **Szent-István napja a székes-egyházban.** Szent István király névfünnepét a izokásca fényes ünnepelték meg a nagyváradai székes-egyházban. A tágas templomot egészen megtöltötte az ájlatoskodó közönség. Az első padsorokat a polgári és katonai méltóságok foglalták el. Ott voltak a többek között Malatinszky Lajos, Bihar megye új főispánja, Rimler Károly polgármester, Németh István kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Keszthelyi Zoltán m. főjegyző, lovag Sperker Ferenc püspökségi jószágkormányzó, Moré Pál táblabíró, Kornháber és Siegler altábornagy, a törzs- és főosztályok stb. Az ünnepélyes szentmise Grócz Béla nagyprépost végezte nagy engedéllyel. Az evangéliumkor dr. Vucskics Gyula prépost kanonok nagyszabású, remek szentbeszédet mondott. A szónoki szépségében bővelkedő szentbeszédében rámutatott arra a jelentős minden milyen erős hazafi szívet megővev dentező mezenára, hogy az ország szívében nemzet és király együtt ünnepli első szent királyunk dicső emlékeztét, minden korozás királyunk és Budavárban résztvevő a körmenetben. Majd lekeneséssel áthalt szavakban méltatta a magyar katonák hősi önfeláldozását a különböző harcokban dőlő véres csatákban a kapcsolatosan méltatta a nemzet áldozatkészségét a világháború által ütött sebek enyhítésére. Lélekemelő, tisztelettel fejezte be a beszédet a nagyhatású szentbeszédet, amely mély nyomokat hagyott a hallgatók lelkében. A szentmise alatt a hadiárvák részére adományokat gyűjtöttek.

* **Ügyvédi értekezlet.** Meghívó. A nagyváradai ügyvédi kamara tagjai üléssel felkérjék, hogy fontos ügyvédi közügyek megbeszélésére (ügyvédi tanács megalkotása) a hó 25-én, szombaton d. u. 6 órakor az ügyvédi kamara helyiségében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Dr. Stern László, dr. Nagy Mihály ügyvédek.

* **Dr. Némethy József táblabíró.** Dr. Némethy József szatmári kir. törvényszéki bírót a király kir. írelésbéli bírói címmel és jelleggel ruházta fel. Dr. Némethy József egyike a legkiválóbb bírónak a mint főfővárosi elnök a legfontosabb büntügyeket tárgyalta. Az új táblabíró becene dr. Némethy Gyula tb. kanonok, teológiai tanárnak. Dr. Némethy József hosszabb ideig működött a nagyváradai kir. törvényszéknél és ebben az időben lapunknak is szorgalmas munkatársa volt, akinek szellemes cikkei kösökdöltek voltak.

* **Akik először kapták a beszerzési segélyt.** Harmathy Károly kuriai bíró tegnap arról értesítette a királyi törvényszék elnökét, hogy az állam által kiutalt beszerzési előlegét eladárban a díjnokok kapták meg a szonnal felvehetik az irodalagszolgálatnál. A leiratot Ember Géza főispán vette át a szonnal elintézte. A díjnokok a beszerzési segélyt már ma felveszik.

* **Kitüntetett tisztek.** A király a 4. honvéd gyalogezredbeli dr. Davidovics Sándor tisz. főhadnagyot a III. oszt. katonai érdemkeresztrel, dr. Böszörményi Andor főhadnagyot utólagos dicsőre elismerésével, Csépy Ede, Kramer Hugó, dr. Liszka Sándor főhadnagyokat legfelsőbb dicsőre elismerésével, Mészáros Lajos egésségügyi hadnagyot pedig az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján, tüntette ki.

* **A blokk Wekerle mellett.** Budapesti tudósítónk jelenti: A választójogi blokk esti ülésén kimondták, hogy miután a Wekerle-kormány átvette az Esterházy-kormány választójogi kötelezettségeit s ha többsége nem lenne a választójogi törvényjavaslathoz, a Házat feloszlatja. Ezért Vázsonyi és gróf Batthyány a kormányban maradhatnak. A blokk kész a Tisza-rendszer és a munkapárti uralom elleni küzdelemre.

* **A Leányklub gyűlése.** A miskolci társulati Leányklub ma, szerdán délután 6 órakor rendezett gyűlést tart a szokott helyen.

* **A Bihar megyei és Nagyváradai Négygyűlés feljöv. 1917.** Évi augusztus hó hó 26-ik napján, délután 5 órakor a vármegyei ház bizottsági termében évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elvi jelentés. 2. Az évi számadatoknak és pénzügyi állapotnak felülvizsgálása, a pénzügyi felmentvény megadása. 3. Az igazgató és a kormány által felvett alapító, rendes és pártolótagok bejelentése és azok felvételének jóváhagyása. 4. Elnöki, alelnöki, igazgató választmány tagjai, vádhiblyegek, a jegyző, pénztáros, számvizsgáló és ügyvéd megválasztása.

* **Katonai előléptetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Szaraciu Pál 37. gy. e. belí, Bosics Károly és Oláh György 70. gy. e. belí főhadnagyokat századosokká, Varga József és Székely Gyula 4. k. honvédszolgálati hadnagyokat főhadnagyokká, Dinich György, Maróthart József, Stúdi Csaba, Nagy Károly, Assaios István, Pogány Tibor, Kövér Árpád, Mezős Károly, Kosztás József és Tóth László stb. 4. k. honvédszolgálati századosokká, azonkívül dr. Réday Kornél 1-ső honvédszolgálati zászlóst századnagyká nevezte ki.

* **Legett egy emeletes ház a Batthyányi-utcán.** Hétfőn délelőtt: fél 12 órakor ismeretlen okból kigyuladt az 5. szám alatti Mándi féle emeletes ház. A tűz hamarosan terjedt. A tűzoltók egy pillanat alatt lángban állott. A tűzoltók Lukács Ödön főparancsnok, a katonaság Obrincsik István ezredes vezetésével azonnal megjelentek. A tűzoltók 2 sarkocsival automobillal fecskendővel és tolórátrákkal fogták hozzá a tűz lokalizálásához. 4 sugárcsővel igyekeztek a tüzet eloltani, kemény munka volt, mivel a víz ereje igen csekély volt, bár automobill szivattyúval is erősítették a víznyomását. A katonaság és a rendőrök, akik Jánossy Gyula főkapitány vezetésével vonultak ki, megmentették igen sok értéket, azonban a padláson nagy mennyiségű drága felszerelési tárgy porrá égett, a az emeleti lakásokban is sok holmi tönkrement. Csak 2 óra felé sikerült a tűz havi elfojtani, de teljes eloltása csak 4 óra tájban sikerült az erélyei dolgozó tűzoltóknak és az önkéntes tűzoltóságnak. A kár 80-100 ezer korona.

* **Eveszett villamos bérletjegy.** Egy lelegdy Sándor névre szóló villamos bérletjegy elveszett. A tulajdonos kéri a bejelentés megadást, hogy lapunk kiadójának tájékoztatás adja át a jegyet.

* **Egy hektoliter bor 380 korona.** Eddig 300 korona fejpénsszel válték be a kereskedők a váradai bort. Tegnap, mint értesülünk, 380 koronával foglalták le az új bort. Elég szép kezdés.

*** Egy ifju hős halála.** *Grabits* László egy éves önkéntes, *Grabits* Kálmán premonstréai tanár tanítványa, huszonnégy éves korában Galiciában Siatyn mellett vívott harcokban roham közben július 29 én hősi halált halt. Az ifju hőst Zalaegerszeg mellett temették el a szegregy lelkész tudósított a Budapesti Lakó Műhelyen süjtött szülőket. Az egyesület aznap misét folyó hó 25 én mutatják be a krisztinavárosi plebánia templomban az ifju hős lelkéért.

*** Nagy földrengés Délolaszországban.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A Budapest Földrengési Intézet készülékei 1400 kilométer távolságban óriási földrengést jelztek. A földrengés főszke Kisászsiában van ami még valószínűbb Délolaszországban lehet.

*** Vilamos megállóhoz** közel jó esélőhöz 2 vagy 3 iskolás gyermeket elvállal, Cim a kiadóban.

*** 140-es cukorka,** csokoládé áru, likörök, konyak, tököly, szilvium, sör, rumok, borok, gyümölcsíz (1/2 klgr. üvegekben) nagyban és kissinyben kapható **ASZÓDI MIHÁLY** Kossuth-utca Sas palota.

*** Különféle iróasztalok** eladóak a Polgári Takarékpénztárban.

*** Alkalmazást nyer** egy intelligens nő könyveléshez érő németül is beszélő Hegedűs János üzletében, Rákóczi-ut 1.

*** Ujságkihordónöket** felvesz a Tiszántúli kiadóhivatala.

APOLLO mozgószínház

Szerdán

Az összetört szívek
dráma 5 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 6 órakor kezdődnek.

URANIA mozgószínház

Szerdán

Magányos sír

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

*** Eladó** Bethlen és Kaszárnya-utca sarkán egy italméréssel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárád, Bémer-tér 2.

*** Több darab föld** a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárád, Bémer tér.

*** 10 butorozott utcai szoba** A Zöldfa épület emeletén rövidebb-hosszabb időre kiadó. Egy ágyas szoba havonként 50 korona, két ágyas szoba havonként 75 korona. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. Telefon 14-00.

Fekete-Györösön Tenke mellett 134 kishold föld tanyával és belsőséggel, melyen szép és megfelelő lakás van, szabad kézből eladó.

Értekezhetek Nagyvárádon az Általános Takarékpénztárnál.

VIGADÓ mozgószínház

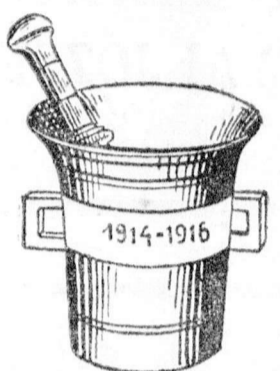
Szombat, vasárnap

Uj műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes. Uborkásüveg.
Befőzéshez hólyagpapír.
Porcellán edények

leszállított olcsó árakban.

PORCELLAN MOZSAR, ÜTOVEL	6-
Mély és lapos tányér finom porcellán	70
Csemegés kis	40
Tésztástál 6 személyre	8-
Sültéstál 6 személyre	8-
Főzelékestál 6 személyre	8-
Salátástál 6 személyre	8-
Levesfazék 6 személyre	4-
Mártásos csésze 6 szem.	1-
Sótartó fogvájós 6 szem.	1-20
Vizes kancsó 6 személyre	3-
Vizeskészlet színes finom festéssel	4-
Boroskészlet színes	4-
Söröskészlet színes	4-
Liköröskészlet színes	4-
Befőtteskészlet Cujotály fehér	4-
Majolika cukortartó díszes	4-
Majolika vizeskancsó színes	4-
Feketés gyermek készlet	8-
Kávés gyermek készlet	8-
Majolika állvány színes	6-
Teáskészlet színes aranyozással	10-
Kávéskészlet színes aranyozással	10-
Feketés készlet színes aranyozással	12-
Mosdókészlet színes roccoco	12-
Majolika fali sótartó színes	8-
Majolika fűszertartó nagy	3-
Majolika fűszertartó kicsi	1-
Porcellán fehér teáskanna	2-
Porcellán fehér kávéskanna	2-
Porcellán fehér teáscsésze	80
Porcellán fehér kávéscsésze	80
Porcellán fehér gyümölcstányér	80
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	50-

Konyha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpa-árak. Tükrök. Képkerepezés. :: Ablak üvegezés. ::

Áraink viszonteladónak is érvényesek.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán lámpa és táblaüveg nagykereskedés.

Nagyvárád, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszáma 372.

Főszekrény: DE. KRÖGER ALADÁR
Felső szekrény: E. PEPP KÉPES

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashid szomszédságában van, valamint a Vizvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmibanknál Rimszóczy-utca 6. sz. alatt.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Megnyilt az új szűcs és szőrmeáru üzlet

Rimanóczy-u. 2. Kolozsvári-palota

Raktáron tart elsőrendű szőrmekülönlegességeket, minden e szakba vágó munkálatokat szakszerűen elkészít. Elfogad átalakításokat és javításokat.

LEICHER JÓZSEF
külföldön képezett szűcsmester.

Telefon Telefon

*** Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadó. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. (Zöldfa-épület.)

Uj férfi és női szabó üzlet nyílt

Nagy Sándor-utca 4. sz. alatt

Értesítem a t. közönséget, hogy 8 évig Berlinben a legelső salonokban szerzett nagy tapasztalatokkal a berlini Hirschfeld szabászati oklevéllel hazatérve a nagyváradi közönség kégyelmére egy modern férfi és női szabó üzletet létesítettem. Elvállalok a legutolsó divatszert férfi és női ruhákat, kosztümöket, kabátokat továbbá átalakítás és javításokat. Levelező lap meghívásra híshoz megyek.

Szíves pártfogást kér
Szűcs László
férfi és női szabó.

Tanuló felvétetik!

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.
Telephon 92. sz.

Széltől, hidegtől
kifujt
vörös arcra és kézre
továbbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen
legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmulja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 2 kor. 50 fill.

EMIR-arcmosó

Törvényesen védve!

Legtökéletesebb szert bőrhámlás és sümör, továbbá izzadó, fényes, zsiros (miteres) atkás arcra naponta, ahányszor szükséges, gypotra öntőt folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmatjal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Teljesen ártalmatlan készítmény. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Ara üvegenként 2 K.

Ezen szerék kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

TÜZIFA

Waggon tételben, méter számra és felvágva kapható
JENEI M. CÉGNÉL
Szarvas-er 27. Stern palota.
Telefonszám 10-13.

Megrendeléseket felvesz
BÁNYAI JÓZSEFNÉ
Sztaroveszky-u. 2. Nagyhidfő.
Telefonszám 14-55.

ISSÁK LIDIA

Elsőrendű
ízütszalag
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.
Park-szálloda épületében.
Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szépligeti-színház művészneinek egyedi fűrészállítója. Tisztításkor és átalakításoknál elválhatunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

Eladási hirdetés.

Néh. Szatmár Dézsi hárszapályi volt falos hagyatékahez tartozó vagyontól az örökösök eladóvá tették.

A hagyaték i vagyontól a következők:

1. Hárszapályi községen egy belső telek 5 és 1/2 holdnyi területtel és 6 szőlőházal.
2. Két darab szőlő, egyik 3 hold, a másik 1400 □ önyi területtel a feluhoz közel.

3. Tegbirtok 314 holdnyi területtel és tanya(pülett).

4. Monostorpályi község határában 13 holdnyi kaszáló föld.

Az összes eladási feltételekre nézve felvilágosítást ad **dr Papp Károly** nagyvársdi ügyvéd (Sziágyi Dézsi u 5) és **dr Nagy Lajos** debreceni ügyvéd (Egyház-tér 15. sz) kit az örökösök az eladásra felhatalmaztak.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos,
vizvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerék-párok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtnak.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
Ía Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox-éstephenbox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4-—,	4-10,	4-40,	4-90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5-—,	5-50,	6-—,	6-10.

Lábujjszij oldalszegés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Bákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

